

Zorginstituut Nederland

202101456

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2022001107

Datum 13 januari 2022
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 van de Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2021038203

Onze referentie

2022001107

Uw referentie

202101456

Uw brief van

1 oktober 2021

Geachte mevrouw

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting ontvangen.

Definitief advies

Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

De stand van de wetenschap en praktijk

U hebt het Zorginstituut gevraagd om aandacht te besteden aan het volgende:
"Tijdens de hoorzitting heeft verweerder ter zitting gesteld dat de aangevraagde behandeling bij de indicatie van verzoekster niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk."

Met betrekking tot de stand van de wetenschap en praktijk merkt het Zorginstituut het volgende op. De Werkgroep Plastische Chirurgie van de VAV, die de voorwaarden voor vergoeding van plastisch-chirurgische behandelingen in de VAV wijzer opstelt, is het afgelopen jaar (2021) bezig geweest met de herziening van het hoofdstuk over de neuscorrectie/rhinoplastiek. Het Zorginstituut was als toehoorder betrokken. Binnenkort zal een nieuwe versie gepubliceerd worden. Voor de herziening heeft de werkgroep de effectiviteit van de rhinoplastiek beoordeeld aan de hand van een systematisch literatuuronderzoek en overleg gehad met de Nederlandse Vereniging voor KNO. De werkgroep heeft geconcludeerd (op basis van hetzelfde systematisch literatuuronderzoek) dat verschillende technieken zoals correctie van aanzuigende neusvleugels en het plaatsen van spreaders en alar battens (kraakbeentransplantaties) niet voldoen aan de stand van de wetenschap en praktijk. Aangezien adviserend geneeskundigen van de zorgverzekeraars in gezamenlijkheid en na zorgvuldig onderzoek tot een eensluidend oordeel zijn gekomen in de werkgroep, is geen separate beoordeling door het Zorginstituut nodig.

Een behandeling van plastische chirurgische aard, zoals een (septo)rhinoplastiek, kan alleen voor vergoeding in aanmerking komen als er sprake is van een aangetoonde lichamelijke functiestoornis of van verminking, zoals aangegeven in het voorlopig advies. Op basis van bovenstaande alinea kan geconcludeerd worden dat een rhinoplastiek, zoals correctie van aanzuigende neusvleugels en het plaatsen van spreaders en alar battens (kraakbeentransplantaties), niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk op het moment dat er sprake is van een verminderde doorgankelijkheid van de neus.

Zorginstituut Nederland

Datum

13 januari 2022

Onze referentie

2022001107

Verminking

U heeft het Zorginstituut daarnaast de volgende vraag gesteld:

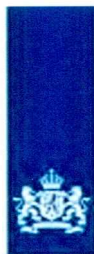
“Daarnaast heeft verzoekster ter zitting tevens uitdrukkelijk - subsidair - een beroep gedaan op verminking. Wilt u hierop in uw definitief advies ingaan?”

Uit het dossier aanwezige foto's blijkt verder niet dat sprake is van een verminking. Ook anderszins blijkt uit het dossier nergens dat sprake zou zijn van een ernstige deformiteit die kan worden gezien als verminking zoals bedoeld in de regelgeving.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. mevrouw
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2021050519

Datum 20 december 2021
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 van de
Zorgverzekeringswet

Zaaknummer

2021038203

Onze referentie

2021050519

Uw referentie

202101456

Uw brieven van

1 oktober en
6 december 2021

Geachte mevrouw

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting ontvangen.

Definitief advies

Uit het verslag komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Vraag SKGZ

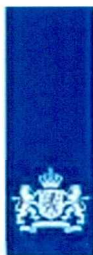
U hebt het zorginstituut daarnaast de volgende vraag gesteld:

"Daarnaast heeft verzoekster ter zitting tevens uitdrukkelijk - subsidiair - een beroep gedaan op verminking. Wilt u hierop in uw definitief advies ingaan?"

Uit het dossier aanwezige foto's blijkt verder niet dat sprake is van een verminking. Ook anderszins blijkt uit het dossier nergens dat sprake zou zijn van een ernstige deformiteit die kan worden gezien als verminking zoals bedoeld in de regelgeving.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 1 oktober 2021 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een (septo)rhinoplastiek.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.25 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op medisch-specialistische zorg omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

De behandelende KNO-arts heeft een aanvraag ingediend voor verzoekster voor een in- en uitwendig neuscorrectie (septorhinoplastiek) in verband met ademhalingsproblemen van de neus. De behandelende KNO-arts geeft in de aanvraag aan dat er bij verzoekster sprake is van neusobstructieklachten door in- en uitwendige standsafwijking na een gebroken neus in oktober 2020. Volgens de behandelende arts is er sprake van septumdeviatie naar rechts, spina links, en een VAS 9 links; 4 rechts; na Cottle 7 rechts.¹ Op d.d. 11 mei 2021 heeft de behandelende arts aangegeven dat er bij verzoekster sprake is van een NOSE-scale 20. Volgens de behandelende arts kunnen deze problemen opgelost worden met een in- en uitwendig neuscorrectie.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van een (septo)rhinoplastiek afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat er bij verzoekster geen sprake is van verminking of aangeboren misvorming van het benig aangezicht. Verder stelt verweerder dat er geen sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis. Verweerder wijst hierbij ook naar de termijn van 1 jaar waaraan voldaan dient te worden om te kunnen spreken van een chronische obstructie.

¹ De VAS is net als de NOSE (Nasal Obstruction Symptom Evaluation Scale) een subjectieve maat voor de neusdoorgankelijkheid die wel wordt gebruikt om het effect van een rhinoplastiek te meten (0 is complete obstructie). De Cottle's manoeuvre is ook een subjectieve test van neusobstructie, door de wang naast de neus naar buiten te trekken wordt de neusklep verbreed. De patiënt kan de ervaren neusdoorgankelijkheid voor en na de manoeuvre aangeven.

Daarnaast stelt verweerder dat er niet voldaan wordt aan de stand van de wetenschap en praktijk met betrekking tot septorhinoplastiek op het moment dat er sprake is van een zeer geringe scheefstand van het benige deel van de neus.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Besluit zorgverzekering (Bzv) omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer huisartsen en medisch specialisten die plegen te bieden. Verder geldt dat de zorg moet voldoen aan 'de stand van de wetenschap en praktijk'.² Het criterium bepaalt of een specifieke behandeling behoort tot het verzekerde pakket. Nadat is vastgesteld dat een behandeling als een verzekerde prestatie is aan te merken, dient te worden vastgesteld of een individuele verzekerde naar inhoud en omvang redelijkerwijs is aangewezen op de prestatie.³ Dit betekent dat er een koppeling moet zijn tussen de zorgbehoefte (de medische indicatie) en de zorg die geleverd wordt. Het gaat derhalve om de vraag of in het individuele geval de verlangde zorg het aangewezen middel is om in het gezondheidstekort van de verzekerde te voorzien.

Plastische chirurgie

Voor behandelingen van plastisch-chirurgische aard gelden aanvullende voorwaarden. Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van aantoonbare lichamelijke functiestoornissen of verminking, zoals omschreven is in artikel 2.4, onder b, van het Bzv.

De voorwaarden uit artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv zijn verder uitgewerkt in de VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard.⁴ Hieruit blijkt dat een neuscorrectie/septorhinoplastiek een operatie is, die is bedoeld om een inwendige dan wel functionele neusafwijking (met klachten) te verhelpen. Het kan daarbij noodzakelijk zijn dat er ook een uitwendige correctie van de neus plaats vindt. De correctie is meestal nodig, indien de klachten (mede) gebaseerd zijn op slecht functioneren van de in- en uitwendige neusklep, dan wel een scheefstand/anatomische afwijking.

Uit de Werkwijzer blijkt verder dat een neuscorrectie voor vergoeding in aanmerking komt indien er sprake is van:

- Een aantoonbare lichamelijke functiestoornis. Dat wil zeggen een chronische, sterk verminderde doorgankelijkheid van de neus, die langer dan 1 jaar bestaat en waarbij conservatieve maatregelen onvoldoende effect hebben gehad

en

² Art. 2.1 lid 2 Bzv

³ Art. 2.1 lid 3 Bzv

⁴ VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard (2019), versie 20.0. Geraadpleegd via: <https://vavolksgezondheid.nl/werkwijzers-vagzvav>

- De ernst van de klachten is gestandaardiseerd doormiddel van de Nasal Obstruction Symptom Evaluation (NOSE) scale).⁵ Hierbij worden de klachten van patiënt gescoord op een schaal van 1 tot 4 op de volgende 5 symptomen:
 1. Verstopte neus of vol gevoel
 2. Neusblokkade of obstructie
 3. Moeite met ademen door de neus
 4. Problemen met slapen
 5. Niet voldoende lucht krijgen bij sport of inspanning.

Daarnaast moet er (1) een duidelijke anatomische en/of structurele afwijking die als oorzaak van deze klachten aanwijsbaar zijn en (2) de afwijking kan alleen gecorrigeerd worden met een operatieve neuscorrectie/septorhinoplastiek en niet alleen met een septumcorrectie en/of conchareductie. Of er moet sprake zijn van een aangeboren misvorming van het benig aangezicht of van lip-, kaak- en/of gehemelte-spleten.

Een neuscorrectie/septorhinoplastiek komt niet voor vergoeding in aanmerking ter verandering van het uiterlijke aspect van de neus waarbij om esthetische redenen een vormverandering gewenst is, zoals bijvoorbeeld bij een hump.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat het enkele feit dat sprake is (geweest) van een trauma geen reden is voor vergoeding van behandeling van plastisch chirurgische aard. Er dient ook dan getoetst te worden aan de criteria verminking/functiestoornis.

Revisies

In de VAV werkwijzer wordt opgemerkt dat revisies/operaties die binnen 1 jaar na de oorspronkelijke operaties verricht worden, bovendien beoordeeld dienen te worden op hun doelmatigheid. Daarnaast moeten revisies ook aan de bovengenoemde voorwaarden voldoen.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

Op basis van de beschikbare informatie is niet aangetoond dat er sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis of verminking.

Een behandeling van plastisch chirurgische aard, zoals een(septo)rhinoplastiek, kan alleen voor vergoeding in aanmerking komen als sprake is van aangetoonde lichamelijke functiestoornis of van verminking. Van een functiestoornis kan sprake zijn als duidelijk is dat er sprake is van chronische klachten. Ook moet zijn onderbouwd dat de klachten alleen kunnen worden verholpen met de aangevraagde behandeling. Uit literatuuronderzoek blijkt dat er zelden een indicatie is om op basis van functionele klachten deze neuscorrectie/septorhinoplastiek te verrichten.⁶

⁵ Eur Arch Otorhinolaryngol. 2017 Jun;274(6):2469-2476. doi: 10.1007/s00405-017-4486-y. Epub 2017 Mar 3. Adaptation and validation of the Dutch version of the nasal obstruction symptom evaluation (NOSE) scale; van Zijl FVWJ1, Timman R, Datema FR. (Zie ook bijlage 5 van de VAV werkwijzer).

⁶ Zie de <https://vavolksgezondheid.nl/werkwijzers-vagzvav> p. 26: [Septoplasty and Rhinoplasty - Medical Clinical Policy Bulletins | Aetna](#)

Een neuscorrectie/septorhinoplastiek kan in zeldzame gevallen nodig zijn, indien de klachten (mede) gebaseerd zijn op slecht functioneren van de in- en uitwendige neusklep, dan wel een forse scheefstand/anatomische afwijking met als gevolg een sterk verminderde doorgankelijkheid van de neus.

Op basis van het dossier is niet duidelijk aangetoond dat de neuskleppen slecht functioneren en dat sprake is van een forse scheefstand van de neus. Verder is niet onderbouwd waarom de afwijking alleen gecorrigeerd kon worden met een septorhinoplastiek en is evenmin aangetoond hoe enige scheefstand van de neus de functionele klachten veroorzaakt. Tot slot kon op het moment van de aanvraag nog niet gesproken worden van chronische klachten. Verzoekster voldeed immers niet aan de termijn van één jaar waaraan voldaan dient te worden om te kunnen spreken van chronische obstructie.

Uit de in de dossier aanwezige foto's blijkt verder niet dat er sprake is van verminking.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat er sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis of van een verminking zoals bedoeld in de regelgeving. Daarom voldoet verzoekster niet aan de voor de zorg in geschil geldende specifieke indicatievoorwaarden.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende:

Verzoekster voldoet niet aan de voor de zorg in geschil geldende specifieke indicatievoorwaarden en kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding ten laste van de basisverzekering.